

KORRALDUS

21.08.2026 nr 13-5/26-116

Loa andmine maardlale ehitamiseks (Tohlu voolusäangi taastamine)

OÜ Projekterimisbüroo Maa ja Vesi esitas 17.08.2026 e-kirjaga Eesti Geoloogiateenistusele kooskõlastamiseks Tohlu voolusäangi taastamise projekti (töö nr 251534). Projekti eesmärk on Tohlu kraavi ajaloolise voolusäangi taastamine ja selle tulemusel kaladele rändetee avamine kalavarude taastamise eesmärgil Väikese väina lahtede vahelisel alal läbi loodusliku nimetu järve (VEE2072630). Projekti ala asub Saare maakonnas Saaremaa vallas Põripõllu külas katastriüksustel Vana-Laadamäe (tunnus: 55001:006:0552), Pärna (tunnus 55001:006:0283), Männiku (tunnus 55001:006:0297), Kopli (tunnus 55001:006:0279), Tänavasuu (tunnus 55001:006:0013), Tänavä (tunnus 55001:006:0364), Aadu (tunnus 55001:006:0053), Kuressaare metskond 824 (tunnus 55001:001:0644), Kuressaare metskond 825 (tunnus 55001:001:0645), Kuressaare metskond 909 (tunnus 55001:006:0058) ja Kuressaare metskond 826 (tunnus 55001:001:0646).

Maapõueseaduse (edaspidi MaaPS) § 15 lõike 1 punkt 1 kohaselt on maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks vajalik Kliimaministeeriumi või kliimaministri volitusel riigiasutuse, kelle ülesanne on tagada riigi geoloogiaalane pädevus, luba. Luba tuleb taotleda muu hulgas kui maardlal soovitakse teha maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat tegevust, milleks on vajalik esitada ehitusteatis või saada ehitusluba, muu luba või muu haldusakt.

Kliimaministri 14.12.2024 käskkirjaga nr 1-2/24/507 „Volitus Eesti Geoloogiateenistusele maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks loa andmiseks ja planeeringute kooskõlastamiseks“ on Eesti Geoloogiateenistusele antud volitus anda lube MaaPS §-des 14 ja 15 nimetatud maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks.

MaaPS § 14 lõike 2 alusel Kliimaministeerium või kliimaministri volitusel Kliimaministeeriumi valitsemisala riigiasutus, kelle ülesanne on geoloogiline kaardistamine ning geoloogilise teabe säilitamine ja kättesaadavuse tagamine, võib lubada maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat tegevust üksnes juhul, kui kavandatav tegevus:

- 1) ei halvenda maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda;
- 2) halvendab maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegevus ei ole püsiva iseloomuga või
- 3) halvendab maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegemist on ülekaaluka avaliku huviga ehitisega, sealhulgas tehnovõrgu, rajatise või ehitusseadustiku tähenduses riigikaitselise ehitise ehitamisega, mille

jaoks ei ole mõistlikku alternatiivset asukohta, või tegemist on elektrituruseaduse tähenduses taastuvat energiaallikat kasutava elektrienergia tootmisseadme ja seonduva taristu ehitamisega.

Projekteeritav ala jääb osaliselt Orissaare savimaardla (registrikaart nr 441) keraamilise savi aktiivse reservvaru 1. plokile.

Tohlu voolusängi taastamise projekti seletuskirja kohaselt on Tohlu kraav (registrikood VEE1700015) tänaseks suures osas kinnikasvanud ning terves ulatuses nähtav ajaloolistel kaartidel. Põhikaardil on kraav märgitud vooluveekoguna merest ligikaudu 348 m pikkuselt ja teelusest truubist kuni loodusliku järveni (registrikood VEE2072630, nimi teadmata). Vahepealne ajalooline kraaviosa, on aja jooksul täitunud ja taimestunud ning niidu pikaajalise hooldamatuse tõttu kui ka hilisemalt hooldustöödel kasutatava tehnika poolt kinni sõidetud.

Projekteeritav ala jääb Väikese väina hoiualale (EELIS kood KLO2000341), mis kuulub Natura 2000 võrgustikku Väikse väina loodus- ja linnualana. Tohlu kraav jääb ka korduva üleujutusega alale.

Tohlu voolusängi taastamise projekti kohaselt on projekteeritud kraavi kaevamine lisaks settekihis ka savikihis. Märgime, et ehitamisel tekkiva kaevise kasutamine on reguleeritud maapõueseaduse 7. peatükis.

Lähtuvalt eelnevast ei ole Eesti Geoloogiateenistusel alust arvata, et OÜ Projekteerimisbüroo Maa ja Vesi projektis „Tohlu voolusängi taastamise projekt“ (töö nr 251534) kavandatud tegevused halvendaks maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu osas olemasolevat olukorda.

MaaPS § 15 lõike 1 punkt 1 ning § 14 lõike 2, kliimaministri 14.12.2024 käskkirja nr 1-2/24/507 „Volitus Eesti Geoloogiateenistusele maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks loa andmiseks ja planeeringute kooskõlastamiseks“ ning majandus- ja taristuministri 10.03.2022 käskkirja nr 46 „Eesti Geoloogiateenistuse põhimäärus“ § 9 ja § 11 lg 7 alusel otsustan:

1. Lubada Orissaare savimaardla alal Saare maakonnas Saaremaa vallas Põripõllu külas Tohlu kraavi ajaloolise voolusängi taastamist OÜ Projekteerimisbüroo Maa ja Vesi poolt koostatud projektis „Tohlu voolusängi taastamis projekt“ (töö nr 251534) esitatud viisil.
2. Korraldus teha teatavaks OÜ-le Projekteerimisbüroo Maa ja Vesi.

Korralduse peale on võimalik esitada vaie Eesti Geoloogiateenistusele haldusmenetluse seaduses sätestatud tähtjal, tingimustel ja korras või kaebus halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tähtjal, tingimustel ja korras.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jaak Jürgenson
asedirektor

Janno Kuusik
Maavarade registri osakonna spetsialist

